

POROČILO IZ PRILOGE XV

EVALVACIJA MOŽNIH TVEGANJ ZA ZDRAVJE ZARADI RECIKLIRANIH GUMENIH ZRNC, KI SE UPORABLJAJO KOT POLNILO ZA SINTETIČNO TRAVO NA ŠPORTNIH IGRIŠČIH

Povzetek

Imena snovi: Snovi v recikliranih gumenih zrnih, ki se uporabljajo kot polnilo za sintetično travo

Številka ES: Ni relevantno

Številka CAS: Ni relevantno

Predlagatelj: Agencija ECHA

Številka različice: 1.01

Datum: 28. februar 2017

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Avtor ne prevzema nobene odgovornosti za uporabo informacij iz tega dokumenta. Za uporabo informacij je odgovoren izključno uporabnik. Izjave in informacije v tem dokumentu ne vplivajo na nadaljnje regulativne dejavnosti, ki bi jih agencija ECHA ali države članice uvedle kasneje.

POVZETEK

Agencija ECHA ni našla nobenega razloga, da bi ljudem odsvetovala športna igrišča na sintetični travi, ki kot polnilo vsebuje reciklirana gumena zrnca. Nasvet temelji na evalvaciji agencije ECHA, da je stopnja zaskrbljenosti zaradi izpostavljenosti snovem, najdenih v zrnkih, nizka. To temelji na dokazih, ki so trenutno na voljo. Vendar pa je agencija ECHA zaradi negotovosti pripravila več priporočil, da bi zagotovila, da so odpravljeni vsi morebitni preostali pomisleki.

Agencija ECHA je ocenila nevarnosti za zdravje ljudi zaradi snovi, najdenih v recikliranih gumenih zrnkih, ki se uporabljajo kot polnilo za sintetično travo, kot na primer polnilo, ki se uporablja za zunanja in notranja nogometna igrišča.

Ocenjuje se, da bo v EU do leta 2020 na voljo 21 000 velikih igrišč in okrog 72 000 malih igrišč.

Gumena zrnca, ki se v EU uporabljajo kot polnilo, se proizvajajo predvsem iz izrabljenih avtomobilskih gum (v nadaljevanju: ELT). Industrija je agencijo ECHA obvestila, da je večina teh polnil izdelanih iz gum, proizvedenih v EU. Poročajo, da je količina gum in recikliranih gumenih zrn, uvoženih v EU, majhna. Vendar pa agencija ECHA teh informacij ne more preveriti pri neodvisnem viru.

Agencija ECHA je v recikliranih gumenih zrnkih ugotovila številne nevarne snovi na podlagi literature in izsledkov več novejših študij. Snovi, ki so običajno prisotne v recikliranih gumenih zrnkih, so policiklični aromatični ogljikovodiki (v nadaljevanju: PAH), kovine, ftalati, hlapni organski ogljikovodiki (v nadaljevanju: VOC) in polhlapni organski ogljikovodiki (v nadaljevanju: SVOC).

Agencija ECHA je raziskala tveganja za otroke, ki igrajo nogomet in se ukvarjajo z drugimi športi na sintetičnih igriščih (vključno z vratarji), odrasle, ki se ukvarjajo s poklicnimi športi, in delavce, ki igrišča postavljajo ali vzdržujejo.

Agencija ECHA je upoštevala izpostavljenost gumenim zrncom pri dotiku s kožo, zaužitju in vdihavanju snovi, ki izhlapevajo iz zrn, ter prahu, ki ga proizvajajo zrnca.

Agencija ECHA je zaključila, da je stopnja zaskrbljenosti zaradi izpostavljenosti recikliranim gumenim zrncom zelo nizka:

- 1) V študijah, ki jih je agencija ECHA ocenila, so bile koncentracije policikličnih aromatičnih ogljikovodikov v recikliranih gumenih zrnkih običajno dosti nižje od mejnih vrednosti, določenih v omejitvi iz uredbe REACH, ki velja za takšne zmesi. Študije so zajele približno 50 vzorcev iz novih recikliranih gumenih zrn in več sto vzorcev, odvzetih na več kot 100 igriščih. Vzorci so bili iz različnih držav članic, na primer s Finske, Nizozemske, Portugalske ter iz Italije in Združenega kraljestva. Poleg tega je agencija ECHA prejela študije, ki jih je opravila industrija in ki so proučevale policiklične aromatične ogljikovodike v različnih delih gum. Treba pa je omeniti, da v primeru, če bi bila koncentracija policikličnih aromatičnih ogljikovodikov enaka splošni mejni vrednosti, ki je določena v uredbi REACH za zmesi, ki se dobavljajo širši javnosti, stopnja zaskrbljenosti ne bi bila nizka.

Zaskrbljenost zaradi tveganja za nastanek raka pri igralcih in delavcih je zelo majhna glede na koncentracije policikličnih aromatičnih

ogljikovodikov, ki so v EU običajno izmerjene v recikliranih gumenih zrnih.

- 2) Zaskrbljenost za igralce in delavce je zanemarljiva ob upoštevanju razpoložljivih podatkov o migracijah kovin, ki so, čeprav omejeni, pod mejami, ki jih dovoljuje sedanja zakonodaja s področja igrač¹.
- 3) Ker so bile koncentracije ftalatov, benzotiazola in metil izobutil ketona v gumenih zrnih nižje od koncentracij, ki bi lahko povzročile zdravstvene težave, ni pomislekov glede vpliva na zdravje igralcev in delavcev.
- 4) Poročila kažejo, da bi lahko hlapni organski ogljikovodiki, ki se sproščajo iz gumenih zrn v zaprtih dvoranah, povzročali draženje dihalnih poti, oči in kože.

Ugotovitve te evalvacije so skladne z rezultati več drugih nedavnih študij, kot so preiskave nizozemskega Nacionalnega inštituta za javno zdravje in okolje (RIVM) in preiskave v zvezni državi Washington v ZDA.

Agencija ECHA je v tej evalvaciji ugotovila naslednje negotovosti:

- Ugotovitve temeljijo na razpoložljivih študijah iz skoraj desetih držav članic in zajemajo prek 100 igrišč (polnilo že v uporabi) ter okrog 50 vzorcev novih recikliranih gumenih zrn. Čeprav agencija ECHA v študijah ni zasledila posebne pristranskosti, pa ni jasno, v kakšni meri so te študije reprezentativne za reciklirana gumena zrnca, ki se uporabljajo na športnih igriščih v celotni EU.
- Še vedno obstajajo vrzeli v znanju glede snovi in njihovih koncentracij, ki so prisotne v recikliranih gumenih zrnih in se običajno uporabljajo kot polnilo na športnih igriščih.
- Nekaterе gume, uvožene v EU, ali drugi gumeni izdelki z neznano sestavo, se lahko ob koncu življenjskega cikla predelajo v gumena zrnca, ki imajo lahko drugačno koncentracijo snovi kot v zgoraj navedenih študijah. Lahko se uvozijo tudi sama gumena zrnca in je njihova sestava neznana.
- Kombinirani učinki vseh snovi v gumenih zrnih niso poznani in jih je zelo težko oceniti. Vendar pa se ne pričakuje, da bi ta negotovost vplivala na glavne ugotovitve te evalvacije.
- Nekaterе vhodne vrednosti, ki se uporabljajo v oceni tveganja, so predpostavke. V tej evalvaciji so bile pričakovane vrednosti konzervativne (na primer, koliko zrn bi pogoltnil otrok med igranjem). Ta pristop je zmanjšal negotovost te evalvacije.

Raziskave gumenih zrn, ki se uporabljajo za sintetične trave, se v EU in drugih državah nadaljujejo. Od Agencije za okolje Združenih držav Amerike (US EPA) se na primer pričakuje, da bo proti koncu leta 2017 pripravila poročilo z naslovom „Reciklirani delci gum, ki se uporabljajo na igriščih“. Ugotovitve evalvacije agencije ECHA je treba znova proučiti, ko bo to poročilo na razpolago.

¹ Primerjava z mejnimi vrednostmi za suh, prahasti ali prožni material za igrače kot primer.

Agencija ECHA na podlagi te evalvacije priporoča naslednje:

1. Treba je razmisliti o spremembah uredbe REACH, da bi se zagotovilo, da se dobavljajo le gumena zrnca z zelo nizko koncentracijo policikličnih aromatičnih ogljikovodikov in drugih pomembnih nevarnih snovi.
2. Lastniki in upravljalci obstoječih (zunanjih in notranjih) igrišč morajo meriti koncentracije policikličnih aromatičnih ogljikovodikov in drugih snovi v gumenih zrnih, ki jih uporabljajo na svojih igriščih, ter te podatke zagotoviti zainteresiranim stranem na razumljiv način.
3. Proizvajalci gumenih zrn in njihove interesne organizacije morajo pripraviti navodila, s katerimi bi vsem izdelovalcem in uvoznikom (recikliranega) gumenega polnila pomagali pri preskušanju materiala.
4. Evropska športna in nogometna združenja ter klubi morajo sodelovati z ustreznimi proizvajalci, da bi zagotovili, da se informacije v zvezi z varnostjo gumenih zrn v sintetičnih travah posredujejo igralcem in širši javnosti na razumljiv način.
5. Lastniki in upravljalci obstoječih igrišč v zaprtih dvoranah s polnili iz gumenih zrn morajo zagotoviti ustrezno prezračevanje.

Poleg tega agencija ECHA priporoča, da igralci, ki uporabljajo sintetična igrišča, po igranju na umetni travi, ki vsebuje reciklirane gumene delce, izvedejo osnovne higienske ukrepe. Na primer, po igri na igrišču in pred jedjo si morajo vedno umiti roke, hitro očistiti vse ureznine ali praske, zunaj sezuti čevlje/čepe, športno opremo in umazane drese, da se prepreči prenašanje gumenih delcev v stavbo; igralci, katerim so gumeni delci po pomoti zašli v usta, pa jih ne smejo pogoltniti.